

RAPPORT VAN HET ONDERZOEK NAAR DE KOSTEN, VERBONDEN AAN HET BEWAAREN
 VAN CONSUMPTIE-AARDAPPELEN.

06

DOEL:

Vast te stellen hoe het verloop van den prijs van consumptie-aardappelen gedurende den winter en het voorjaar moet zijn om de gemaakte kosten en het verlies aan product goed te maken.

METHODE.

1. Bepalen welke kosten gemaakt worden voor de bewaring van een partij consumptie-aardappelen van 10.000 kg. (eind November) aan arbeidsloon, materiaal en diversen.
 - a. De kosten onafhankelijk van den duur der bewaring (het aanbrenge- en verwijderen van het winterdek).
 - b. De kosten afhankelijk van den duur der bewaring.
2. Bepalen hoeveel kg. van de eind November ingekuilde aardappelen ultimo elke maand gemiddeld nog aanwezig en geschikt voor de consumptie is.
3. Uit deze beide reeksen gegevens een curve construeeren, die het prijsverloop per 100 kg. aangeeft.
4. Naast elkaar stellen de curves van soorten met uiteenlopende houdbaarheid en bepalen welk traject van de curve van een bepaalde soort effectief is. Het is nl. logisch alleen dat traject van de curve voor elke soort effectief te laten zijn, dat valt in dezelfde periode waarin de betrokken aardappelen in consumptie worden gebracht. Dus voor Eigenheimers bv. in Februari-Maart en voor Zeeuwsche Bonte en Blauwe en Roode Star in Mei en Juni. De curve van de Roode Star zal dus in Februari-Maart een te laag prijsverloop aangeven, daarentegen de curve van de Eigenheimers in Mei-Juni een te hoog verloop. Uit de verschillende trajecten van de soorten onderscheiden naar houdbaarheid dient dus een afgeleide prijscurve te worden geconstrueerd.

MATERIAAL.

In eerste instantie is een poging ondernomen om uit de boekhoudingen van de z.g. typebedrijven, die door den Accountantsdienst worden geadministreerd, de noodzakelijke gegevens te halen. Deze poging faalde doordat:

- 1e. De kosten niet voldoende gespecificeerd waren opgegeven en bovendien niet op de hoeveelheid ingekuilde aardappelen, maar per ha. waren omgeslagen.
- 2e. Het verlies aan product gedurende de bewaring niet uit de boekhouding was op te maken.

Wij zijn daarna overgegaan tot het houden van een enquête onder een aantal vooraanstaande consumptie-aardappelverbouwers. De gegevens die wij op deze wijze verkregen liepen zeer sterk uiteen, klaarblijkelijk tengevolge van de omstandigheid, dat de antwoorden van de meeste deelnemers op schattingen berusten en ook door sommigen de vragen anders geïnterpreteerd zijn, dan bedoeld was.

In verband hiermede hebben wij er de voorkeur aan gegeven om alleen voor een drietal bedrijven, waarvan ons bekend is, dat er een goede boekhouding aanwezig is, een berekening te maken. Ook bij deze bedrijven berusten evenwel de kosten ten deele, en de verliezen hoofdzakelijk op schattingen.

De gegevens die als grondslag voor de berekening hebben gediend zijn samengevat in bijlage I.

Bij de gegevens van de Wilhelmina-polder troffen wij de volgende toelichting aan (zie bijlage II).

RESULTATEN.

De berekeningen en de resultaten zijn te vinden in de bijlagen III en IV, terwijl de resultaten in bijlage V grafisch zijn voorgesteld. Het aantal prijscurves is te gering en heeft betrekking op te weinig soorten om

2031897

uit de effectieve trajecten van elke soort een afgeleide prijscurve te construeeren, die als maatgevend voor het verloop van het bewaarloon zou moeten worden beschouwd. In dit geval kan alleen gezegd worden, dat de curves van Roode Star en Zeeuwsche Blauwe en Bonte tot laat ons zeggen 1 April lager liggen dan de gevraagde afgeleide prijscurve.

Bij gelijke houdbaarheid zou het bewaarloon van de lager geprijsde soorten van groep II en groep III in evenredigheid met het verschil in begin-prijs lager gesteld kunnen worden.

De mogelijkheid bestaat evenwel dat de houdbaarheid van deze soorten zoodanig is dat uit dien hoofde voor deze soorten een hooger bewaarloon gesteld zou moeten worden.

's-Gravenhage,
24 Juli 1941.

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
Drs. J. Horryng /directeur.

KOSTEN, VERBODEN AAN HET BEWAAREN VAN 10.000 KG. AARDAPPELEN.

Bedrijf	Soort Aardappelen.	Winterdek.												Omzetten en verwijderen van niet meer voor de consumptie geschikte aardappelen in de volgende periodes.															
		aanbrengen				verwijderen				Jan-Febr.				Maart				April				Mei				Juni			
		ar- beids loon	mate- riaal	1)	2)	ar- beids loon	mate- riaal	1)	2)	ar- beids loon	mate- riaal	1)	2)	ar- beids loon	mate- riaal	1)	2)	ar- beids loon	mate- riaal	1)	2)	ar- beids loon	mate- riaal	1)	2)				
ZINKWEG	Eigenheimers	8.58	15.60	2.88	6.—	8.30	—	—	—	17.16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
"	Rode star	8.58	15.60	2.88	6.—	—	—	—	—	8.58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
N.V. WILHELMINA- POLDER.	Zeeuwsche Bl. Goed houdb. part.	8.50	9.—	3.—	5.50	—	—	—	—	12.50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
N.V. DE BATH- POLDER	Zeeuwsche Bonten en Blaauwen	8.16	22.50	3.—	1.60	—	—	—	—	9.—	10.50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				

1) Grondgebruik en diversen.

SCHATTINGEN VAN HET GEMIDDELD VERLIES VAN EEN PAKKIJ VAN 10.000 KG. AARDAPPELEN GEDURENDE DE BEWARING.

Bedrijf.	Soort Aardappelen	Dec.	TOTAAL VERLIES NOV. %		Jan.	2)		Febr.	2)		Mrt.	2)		April	2)		Mei	2)		Juni	2)
			1)	2)		1)	2)		1)	2)		1)	2)		1)	2)					
ZINKWEG	Eigenheimers	200	2	—	100	3	—	200	5	—	200	7	—	300	10	—	500	15	—	—	—
"	Rode Star	—	—	—	—	—	—	200	2	—	200	4	—	200	6	—	400	10	—	—	—
N.V. WILHELMINA- POLDER	Zeeuwsche Bl. (Goed houdb. part.)	200	2	—	200	4	—	200	6	—	300	9	—	300	12	—	—	—	—	—	—
N.V. DE BATH- POLDER	Zeeuwsche Bonten + Blaauwen.	500	5	—	600	11	—	900	20	—	400	24	—	500	29	—	600	35	—	—	—

2) Totaal vanaf eind Nov. in procenten.

Landbouw-Economisch Instituut
's Gravenhage.
 2e v.d. Boschstraat 46.

AFSCHRIFT.

Mijne Heeren,

Op het landbouwproefbedrijf Zeeland zijn de volgende uitkomsten verkregen met goed gesorteerde Zeeuwsche Blauwen. De proef is in 4voud genomen (4 x 1100 kg) en geeft als resultaat: 1 Nov: 4400 kg.

1 Mei	3.964 kg.	goed	
	123 kg.	ziek	2.7 %
	<u>313 kg.</u>	verlies	<u>7.3 %</u>
totaal	4.400 kg.		<u>10 %</u>

Onze eigen ervaring is dat een gewichtsverlies optreedt van 5 tot 12% (voor Eigenheimers belangrijk hooger)

Zooals U terecht opmerkt moet alleen van goed houdbare soorten worden opgegeven, doch men heeft behalve dat, goede en minder goede houdbare partijen. Wanneer de kleiproducent gedwongen wordt om deze minder goede houdbare partijen, al zijn ze dan van in 't algemeen goed houdbare soorten, te bewaren doordat b.v. veenaardappels eerst in consumptie moeten worden gebracht, dan zal hij slecht uitkomen.

Wanneer dus een betrekkelijk krap bewaarloon wordt berekend, dan dienen de houders van minder goed houdbare partijen in de gelegenheid te worden gesteld voor den winter af te leveren.

Wanneer er veel aardappelziekte komt is dit laatste natuurlijk erg rekbaar en heeft de producent m.i. recht op voorbehoud in dit opzicht.

Het is niet wel mogelijk al deze natuurlijke factoren die vroeger door den marktprijs werden genivelleerd kunstmatig te voren zoo te ordenen dat onbillijkheden worden voorkomen.

Hoogachtend,
 "DE WILHELMINAPOLDER"
 w.g. A.Minderhoud
 Dir.

N.B. Ondanks alle zorgen is er toch altijd risico voor vorstschade en waterschade bij dooi en hoge waterstand.

	Zeeuwsche Bonten en Blauwen		Zeeuwsche Blauwen (goed houdbare partijen)		Dus kostprijs per 100 kg.	
	Netto kosten opgeteld	Van de 100 kg. blijven over ultimo kg.	Dus kostprijs per 100 kg. ultimo zonder rente per maand	netto kosten per 100 kg. per maand.	van de 100 kg. ingek. kuldde aardappelen blijven over ult. kg.	Dus kostprijs ultimo zonder met 2 ct rente per maand.
	ingek.aardappelen					
	per maand					
	Bruto opbrengst uitschot f.2.- per 100 kg.					
Beginprijs aardappelen			3.75			3.75
Kosten winterdek.	34	-	4.09	26		4.01
December.	-	8	4.01	-	98	4.09
Januari.	-	10	3.91	-	96	4.18
Februari.	-	10	3.81	-	94	4.27
Maart	20	4	3.97	12½	91	4.54
April.	12	4	4.05	8½	88	4.80
Mai.	12	4	4.13	14½	-	4.36½
Juni.	16	4	4.25	19	-	4.55½

NIET VOOR PUBLICATIE

VERLOOP VAN DE SOM VAN DEN VASTGESTELDEN BEGINPRIJS + DE KOSTEN VAN
BEWARING.

- B. Zinkweg, Eigenheimers.
- B. Zinkweg, Rode Star.
- + + + + N.V. De Wilhelminapolder, Zeeuwsche Blauwen.
- N.V. De Bathpolders, Zeeuwsche Bonten en
Blauwen.

